

ОРЗІХ Марко Пилипович

Юрист, академік Академії правових наук України, Української академії політичних наук, Української муніципальної академії, заслужений діяч науки і техніки України

Народився 26 жовтня 1925 р. у інтелігентній родині в Одесі. Батько працював в органах НКВС, мати — у театрі оперети. Дід, А. Кіскачі, — відомий громадський діяч караїмської громади на Півдні України.

Закінчив Одеську спецшколу Військово-Повітряних Сил СРСР (1941), Серпуховське військово-повітряне училище (1943). Учасник Великої Вітчизняної війни. Брав участь у бойових діях у складі штурмових авіаційних полків. Після війни проходив військову службу у Німеччині.

У 1954 р. закінчив Одеський державний університет. Працював у прокуратурі, міліції. Полковник міліції. З 1955 р. — викладач юридичного інституту (за сумісництвом), з 1968 р. — старший викладач, доцент, професор, завідувач кафедри, одночасно обіймав посади заступника декана факультету, декана факультету. З 1997 р. — проректор з міжнародних зв'язків, завідувач кафедри конституційного права Одеської національної юридичної академії. У 1967 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1976 р. — докторську. Одержав наукові звання доцента (1967), професора (1977), почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України (1992), почесного професора Одеської національної юридичної академії (2002). Проходив стажування та проводив лекційну роботу за кордоном: в Інституті держави і права Угорщини (1975), Сегедському університеті (Угорщина, 1977), Американському університеті (Вашингтон, 1995), Мерілендському університеті (США, 1995), Акадійському університеті (Канада, 1998), Школі права Галіфакса (Канада, 1993), Мічманському університеті (1999).

Має 32 державні нагороди (ордени і медалі СРСР та України), знак “Гвардія”, 8 Грамот — Подяк Верховного Головнокомандувача Збройними Силами СРСР, грамоти, почесні відзнаки державних органів та громадських організацій, медаль Пошани (СІЛА), медаль Одеської міської ради. Американським біографічним інститутом у 2004 р. визнаний Людиною року.

Напрям наукової діяльності — теорія права, державне управління та місцеве самоврядування, конституційне право.

Автор біля 500 публікацій., у т.ч. понад десяти монографічних, двох науково-технічних винаходів. Започаткував власну наукову школу. Головний редактор журналу “Юридический вестник”. Член редколегій (наукових рад) ряду фахових журналів та інших видань.

На Установчих зборах юридичної громадськості країни обраний членом першого складу Президії Академії правових наук України та академіком-секретарем фахового відділення, був одним з академіків — засновників Української мууніципальної академії.

Бере активну участь у громадському житті країни, зокрема, як науковий радник Комітету з правової політики Верховної Ради України, експерт Конституційного Суду України та член Науково-консультативної ради Вищого господарського суду України, експерт Наукової ради при Головдержслужбі України, член Науково-методичної ради Центральної виборчої комісії, член. правління і експерт Фонду місцевого самоврядування при Президентові України, голова Південного регіонального відділення Асоціації політологів України, керівник Науково-методичної ради Одеської обласної ради, радник Одеського міського голови, заступник голови Науково-координаційної ради при Управлінні юстиції в Одеській області. Автор-виконувач або експерт щодо проектів законів, регіональних і локальних правотворчих актів, по проектах Конституції СРСР та УРСР (1967, 1978), Конституції України (1996), по забезпеченню правової реформи та конституційного супроводження політичної реформи в країні, а також керівник (директор) міжнародних програм. Досвід роботи із закордонними колегами став у нагоді в умовах прагнення України до інтеграції в науково-освітній та правовий світовий простір. Ви-

конував обов'язки експерта від України в Європейському суді з прав людини, офіційного представника держави у Комісії Ради Європи “За демократію через право” (Венеціанська комісія).

Пр.:

Социалистические правовые отношения. — Львов, 1962; Формы реализации норм социалистического права // Сов. государство и право. — 1968. — №2; Объективное, субъективное и юридическое // Правоведение. — 1972. — №3; Личность и право. — М., 1975; A szocialista jog szemelyi ertekejogtudoraanyi. — Budapest, 1975. — №4; Право и личность. Вопросы теории правового воздействия на личность социалистического общества. — К., 1978; Конституционные основы совершенствования государственного управления в социалистических странах. — Будапешт, 1986; Роль высшей школы в социальном прогрессе // Связь юридической науки с практикой. — М., 1986; Правове забезпечення нововведень у теорії та практиці державного управління // Рад. право. — 1986. — №8; Reform of Soviet Political System. — Washington, 1987; Руководитель в аппарате государственного управления. — К., 1988; Демократизация аппарата государственного управления. — К., 1990; Заметки ученого на полях проекта Конституции Украины // Голос Украины. — 1992. — 3, 7, 20, окт.; Аппарат государственного управления: интересы и деятельность. — К., 1993; Development of City management in Ukraine of the XXI Century - Towards an International City of the XXI Century // Towards a Multiethnic Society. — Yokohama, 1995; Конституционное право: отрасль права, законодательства и юридическая наука. — Одесса, 1995; Regionalism in Ukraine: Critical Analysis of Modern Situation // Regionalism as a means for promoting democracy, stability and development. — Kopenhagen, 1996; Втілення конституційних засад в галузях законодавства щодо функціювання публічної влади // Юрид. вестн. — 1997. — №4; Публично — правовая подготовка юридических кадров в ОГУ // Юрид. освіта і правова держава. — Одеса, 1997; Державне управління; теорія і практика. — К., 1998; Конституционное право Украины. — Одесса, 1998; Сучасний конституціоналізм та конституційна юстиція // Вісн. Конституційного Суду України. — 2001. — №1; Судебная власть в механизме защиты прав человека: международные стандарты, доктрина и практика в Украине // Российская и европейская правозащитные системы: соотношение и проблемы гармонизации. — Нижний Новгород, 2003; Verfassungsreform in der Ukraine: wissenschaftlich-analytische Übersicht im Vergleich mit der Entwicklung des Konstitutionalismus in Russischer Federation und in der Bundesrepublik Deutschland — Bonn Bad — Godesberg, 2003; Місцеве самоврядування в незалежній Україні: десятиріччя досягнень та прорахунків // Розвиток демократії та демократична освіта в Україні: Канадсько — український проект. — К., 2003; Конституционная реформа в Украине. — Львів;Одесса, 2003, Адміністративне право України: Академічний курс. Т.1- К.,2004; Личность и право. — Одесса, 2005.

Літ.:

Докторська висота // ЗНК. — 1978. — 8 груд.; М.Ф. Орзих: Биогр. справка: Публікации о научно — педагогической и общественно — политической деятельности: Библиогр. указ — Одесса, 1990. — (Серия “Ученые университета.”; Вып.: Правоведы.); Кафедра государственного и международного права. — Одесса, 1993. — (Серия: “Научно -педагогические коллективы; Вып.: Правоведы) ; Ляликов С. Академик Марк Орзих // Одес. вестн. — 1997. — 28 июня; Времена и годы: Воспоминания ветеранов войны и труда Одесского университета. — Одесса, 1998; Вчені — юристи України. — К., 1998; Короткий Р. Слава обязательности // Слава и честь. — 1999. — 12 янв.; Имена України. — К., 1999; М.П. Орзіх. До семидесятип'ятиріччя науково-педагогічної діяльності. — Одеса, 2000; Караимская народная энциклопедия. Т.6. — М., 2000; Професори Одеського (Новоросійського) університету: Биогр. словник. Т. 3. — Одеса, 2000; Белицкий О. Первые 75 академика Орзиха // Веч. Одесса. — 2000. — 26 окт.; Процеяко Х. Легко ли быть молодым? // Одес. изв. — 2000. — 26 окт.; Галяс А. Полет длиною в жизнь // Одес. вестн. — 2000. — 26 окт.; Солдатский А. Трудный путь к вершинам науки // Слово. — 2000. — 27 окт.; Черкасова Л. Признание заслуг // Одес. вестн. — 2000. — 31 окт; Орзіху М.П. — 75 років // Бюл. Т-ва конституц. права. — К., 2000. — № 24; Воротнюк Г. Бездесущий Орзих // Голос Украины. — 2000. — 21 нояб.; Визначні юристи сьогодення — К., 2001; Юридична енциклопедія. Т.4. — К., 2002; Видные ученые Одессы: По воспоминаниям учеников и сотрудников. — Одесса, 2002; 500 вли-вових особистостей. Державних нагород удостоєні. Національна іміджева програма: лідери ХХІ століття. — Харків, 2003; 500 влиятельных личностей Одесского региона. Национальная имиджевая программа: Лидеры ХХI столетия. — Одесса, 2003; 500 впливових особистостей України: Шляхи розбудови: Міжнародна іміджева програма: лідери ХХІ століття. — Харків, 2004; Contemporary Who's Who. — North Carolina (USA). ABL 2004; Наукова еліта Одещини. Лідер ХХІ. — Одеса, 2005.

ОРЛОВ Всеволод Миколайович *Акушер-гінеколог*

В.М. Орлов народився 16/29 жовтня 1866 р. в м. Астрахані в родині службовця, потомствений дворянин, надвірного радника Миколи Олексійовича і Катерини Олексіївни Орлових. В 1876 — 1885 рр.. отримав середню освіту в Астраханській

